

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від 18.07.17 № 5807/0/20-17

**Овсяниківська сільська рада
Кіровоградського району
Кіровоградської області**

пров. Вишневий, 9, с. Овсяниківка,
Кіровоградський район,
Кіровоградська область, 27633

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Овсяниківської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області «Про встановлення податку на майно в частині плати за землю» (далі - Проект 1), «Про встановлення податку на майно, в частині, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі - Проект 2), «Про встановлення єдиного податку» (далі - Проект 3) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Овсяниківської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області від 01.06.2017 № 02-41/303.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Овсяниківської сільської ради з питань планування фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, житлово-комунального господарства та комунальної власності щодо їх регуляторного впливу (далі – експертні висновки) та аналізів регуляторного впливу проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

До проектів рішень в цілому

Частинами 10.2 та 10.3 статті 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Державна регуляторна служба України
ВІХ №5807/0/20-17 від 18.07.2017

Відповідно до пункту 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів у порядку, визначеному ПКУ.

В свою чергу, вимогами підпункту 12.3.2 пункту 12.3 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені вимогами статті 7 ПКУ, визначені проектами рішень, наприклад, при встановленні податку на майно в частині плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки відсутній такий обов'язковий елемент, як строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Пропонуємо привести зазначені пункту Проекту до вимог статті 12 ПКУ, зазначивши в них обов'язкові елементи податків і зборів, визначенні статтею 7 ПКУ.

Також, назви проектів рішень потребують редакційного коригування в частині доповненням роком, на який встановлюються ставки податків, та назвою сільської ради, на території якої ці податки є обов'язковими до сплати.

Крім цього, проектами рішень доручається секретарю сільської ради оприлюднити дані рішення на стенді сільської ради.

Разом з тим, відповідно до статті 12 Закону, регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності - у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

В преамбулі Проекту 3 зазначено Закон України від 28 грудня 2014 року № 71 -VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо податкової реформи».

Але, цим законом вносилися зміни до Податкового кодексу України та регулювався порядок прийняття рішень про встановлення місцевих податків і зборів на 2015 бюджетний рік. Зазначений закон не регулює порядок прийняття рішень органів місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків і зборів на 2018 рік, а також інші питання, пов'язані зі встановленням таких податків на 2018 рік.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо виключити посилання на цей закон з преамбули Проекту 3.

До Проекту 1

Проектом 1 на території Овсяниківської сільської ради встановлюється податок на майно, в частині плати за землю, обов'язкові елементи податку.

Пунктами «Орендна плата» та «Нарахування орендної плати» Проекту 1 регулюються питання встановлення орендної плати на території Овсяниківської сільської ради.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов’язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Пунктом 288.1. статті 288 ПКУ встановлено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 цієї ж статті розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Отже, пункти «Орендна плата» та «Нарахування орендної плати» пропонуємо виключити з зазначеного Проекту, а назву Проекту 3 викласти у наступному вигляді: «Про встановлення земельного податку на території Овсяниківської сільської ради на 2018 рік».

Пунктом 1 Проекту 1 встановлюються ставки земельного податку.

Ставки податку для всіх платників земельного податку встановлюється, серед іншого, і для земель комерції.

Натомість, пунктом 274.2. статті 274 ПКУ встановлено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб’єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Разом з тим, частиною 1 статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель в Україні, не встановлено категорії «землі комерційного призначення».

Пунктом 1 Проекту 1 ставки земельного податку встановлюються для фізичних осіб – одноосібників.

Законодавством України не визначено поняття фізичні особи – одноосібники.

Пунктом 1 Проекту 1 встановлюються ставки земельного податку:

- для фізичних осіб: ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, встановлюється відповідно до нормативної грошової оцінки середньої по Кіровоградській області (32095,39).

- для всіх платників: ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, у відсотках відповідно до середньої нормативної грошової оцінки середньої по Кіровоградській області

- ставка земельного податку встановлена у розмірі 5% відповідно до середньої нормативної грошової оцінки середньої по Кіровоградській області, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).

- для фізичних осіб – підприємців: за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у відсотках відповідно до середньої нормативної грошової оцінки середньої по Кіровоградській області

- ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, розташовані за межами населених пунктів, встановлюється у розмірі 5% від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області: а саме: 1339 грн. за 1 га.

землі в межах населеного пункту по яких не проведено нормативна грошова оцінка (до 5%)

землі за межами населеного пункту по яких не проведено нормативна грошова оцінка (до 5%).

Разом з тим, статтями 274 та 277 ПКУ регулюються питання встановлення ставок земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження), та земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

ПКУ не регулюються питання встановлення ставок податку за земельні ділянки, розташовані в межах населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

Відповідно до статті 277 ПКУ ставка податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.

Враховуючи, що Овсяниківська сільська рада знаходиться на території Кіровоградської області, ставка податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, встановлюється у відсотках від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Кіровоградській області.

Отже, з метою приведення Проекту 1 до вимог ПКУ, пропонуємо в пункті 1 його визначити фіксовані ставки податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, а також за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження).

Також звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);

- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у Проекті 1 уточнити місцезнаходження земельних ділянок, для яких визначаються ставки земельного податку, та у пунктах, що поширюються на населені пункти дотримати вимоги підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ.

Пунктом «Пільги щодо сплати податку для юридичних осіб» Проекту 1 встановлюється перелік юридичних осіб, що звільнюються від сплати земельного податку.

Статтею 282 ПКУ встановлено пільги щодо сплати податку для юридичних осіб, а саме: визначені юридичні особи, які звільняються від сплати земельного податку.

Враховуючи, що зазначеним пунктом Проекту 1 не визначено усіх юридичних осіб, звільнених від сплати земельного податку, пропонуємо доповнити пункт 9 підпунктами 282.1.5, 282.1.6 пункту 282.1. статті 282 ПКУ.

До Проекту 2

Проектом 2 на території Овсяниківської сільської ради встановлюються ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, визначаються деякі обов'язкові елементи.

Підпункт 2.2. пункту 2 Проекту 2, яким встановлюється перелік об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, які не є об'єктом оподаткування, не повною мірою відповідає переліку таких об'єктів, встановленому підпунктом 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ, і, відповідно, потребує доповнення абзацами и) – л) підпункту 266.2.2 пункту 266.2 ПКУ.

Пунктом 8 Проекту 2 встановлюються пільги зі сплати податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів:

- житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності релігійних організацій України,
- нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб.

Наразі, вид та розмір такої пільги Проектом 1 не встановлено. Пропонуємо визначити та зазначити у пункті 8 Проекту 1 вид та розмір встановленої пільги.

Крім того, пропонуємо розширити пункт 8 Проекту 2 додавши до нього норми, встановлені підпунктом 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 ПКУ, а саме:

База оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи - платника податку, зменшується:

- а) для квартири/квартир незалежно від їх кількості - на 60 кв. метрів;
- б) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості - на 120 кв. метрів;
- в) для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), - на 180 кв. метрів.

Таке зменшення надається один раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік).

До Проекту 3

Проектом 3 на території Овсяниківської сільської ради встановлюються ставки єдиного податку, визначаються деякі обов'язкові елементи.

Вимогами пункту 293.2 статті 293 ПКУ встановлено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Ставки єдиного податку для третьої та четвертої груп платників єдиного податку встановлені у фіксованих розмірах згідно ПКУ.

Таким чином, до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено встановлення ставок єдиного податку для платників такого податку першої та другої груп, визначення обов'язкових елементів саме для цих категорій платників єдиного податку.

Натомість пунктом 5 Проекту 3 передбачається встановити ставки єдиного податку для фізичних осіб – підприємців:

підпунктом 5.1 встановлюється ставка для першої групи платників єдиного податку у розмірі 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму (працевдатної особи), встановленого на законі на 1 січня податкового (звітного) року, для всіх видів діяльності

підпунктом 5.2. встановлюється ставка для другої групи платників єдиного податку у розмірі 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленого на законі на 1 січня податкового (звітного) року, для всіх видів діяльності

підпунктами 5.3 - 5.5 цього пункту встановлюються ставки для платників єдиного податку третьої та четвертої груп.

Іншими пунктами Проекту 3 визначаються обов'язкові елементи для таких платників єдиного податку, зокрема база та об'єкт оподаткування, порядок нарахування та строки сплати податку інші.

Отже, з метою усунення дублювання норм ПКУ положення (норми) щодо встановлення ставок єдиного податку для третьої та четвертої груп платників, пропонуємо замінити на відповідні посилання на абзаци, пункти, частини, статті та розділи ПКУ, якими вони встановлені.

Таким чином, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до вимог ПКУ.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у

вирішення існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Аналізи регуляторного впливу (далі - АРВ) до наданих проектів не в повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Не визначено проблем з урахуванням особливостей громади, які пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, їх важливість та причини виникнення. Відповідно до пункту 4 Методики при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються причини виникнення проблеми, обґрунтування неможливості її розв'язання – за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів; суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Водночас при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом, при цьому не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив. Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділі III АРВ «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» при визначенні оцінки впливу для держави, громади та суб'єктів господарювання за кожною альтернативою не наведено цифрових даних, що не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки єдиного податку, наприклад, встановлено на максимальному рівні, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, також не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів

господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обрайний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів, розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо привести проекти рішень Овсяниківської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області «Про встановлення податку на майно, в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», «Про встановлення єдиного податку», «Про встановлення податку на майно в частині плати за землю» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а їх аналізи регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної регуляторної
служби України**

В.П. Загородній